

Ідея свободи закріплена в ряді конституційних принципів, але вихідним є положення ст. 19, ч. 1, відповідно до якої ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством. Тобто людина може робити все, що не заборонено законом. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканість (ст. 29) [1].

Свобода – це найвища цінність для держави, адже тільки вона перетворює блага на власність тих, хто її набув.

Отже, те, що в Основному Законі об'ємно втілено головні правові цінності, говорить про те, що є всі підстави вважати Конституцію України соціальною цінністю. Але на жаль, до усвідомлення суспільством цінності Конституції ще далеко. Це пов'язано з ситуацією в соціально-економічній та політико-правовій сферах, з неодноразовим порушенням приписів Конституції України державними органами, посадовими особами, з відсутністю чіткої системи правового виховання [3, с. 50].

Тому, дуже важливо, щоб наступні зміни до Конституції вносились у відповідності до прийнятих процедур, і не повторюючи помилок попередніх років. Адже Конституція закріплює за собою базові положення про гуманність та свободу особи та громадянина.

Література

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

2. Кушніренко О. Г. Базові цінності конституційного ладу та їх взаємозв'язок з правовими принципами // Формування європейського правового простору: історія і сучасність: матер. міжн. наук.-практ. конф. / О. Г. Кушніренко. – Х: НДІ держ. буд-ва, 2011. – С. 15-17.

3. Тодика Ю. М. Конституція України як соціальна цінність / Ю. М. Тодика // Вісник АПрН України. – 2000. – № 4(23). – Х: Право, 2000. – С. 46-54.

УДК 347.822.4(043.2)

Ільєнко І. М., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Гусар О. А., старший викладач

ПУБЛІЧНА СЛУЖБА В УКРАЇНІ ТА ЇЇ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ

Політико-правові процеси, які сьогодні відбуваються в Україні, зумовили необхідність переглянути державно-службове законодавство на предмет його оновлення і усунення наявних колізій. Важливе значення має створення в Україні цілісного інституту публічної служби.

Поняття «публічна служба» набуває поширення у законодавстві більшості європейських держав після Першої світової війни. Формування цілісного інституту публічної служби у нашій державі вперше було передбачено в Концепції адміністративної реформи в Україні 1998 р. Однак завдання реформи залишилося, значною мірою, не реалізованим [1, с. 183].

Сьогодні єдиним законодавчим актом, який містить дефініцію цього поняття, залишається Кодекс адміністративного судочинства України. Тому питання формування публічної служби в Україні не втратили своєї актуальності. Розкрити природу публічної служби можна через з'ясування змісту таких понять, як «публічна влада» та «публічна адміністрація».

Правове регулювання суспільних відносин забезпечують норми приватного та публічного права, тоді як приватне право має захищати інтереси окремих осіб, публічне право регулює відносини за участю держави в особі її органів. Сучасні політичні і соціально-економічні процеси значно підвищують роль держави у вирішенні суспільних завдань, у забезпеченні реалізації права і свобод громадян.

З метою реалізації публічної влади у державі формується система органів виконавчої влади. Однак, з метою забезпечення повноти виконання завдань держави і доступності надання адміністративних послуг населенню, деякі публічно-владні повноваження делегуються органами місцевого самоврядування [2, с. 295]. Органи місцевого самоврядування діють за принципом поєднання місцевих і державних інтересів. Як органи виконавчої влади, так і органи місцевого самоврядування слугують для вираження волі держави у реалізації своїх завдань і функцій, а отже – представниками публічної влади у межах законодавчо визначеної компетенції. Для позначення діяльності цих органів у європейській теорії адміністративного права з'явився термін «публічна адміністрація».

В адміністративно-правовій науці існує декілька різних поглядів щодо визначення поняття «публічна адміністрація», найвдалішим вважається варіант, який запропонувала Штатіна М.А.: «Публічна адміністрація – це організація і діяльність органів і установ, які підпорядковані політичній владі, забезпечують виконання закону, діють у публічних інтересах і наділенні прерогативами публічної влади» [3, с. 32].

З метою забезпечення реалізації завдань публічної адміністрації необхідним є формування професійно підготовленого апарату службовців, які володіють знаннями і навичками у відповідній сфері. При цьому вони мають бути неупередженими і виконувати надані їм службові повноваження у чітко визначених межах і в установлений спосіб. За посередництвом державної служби і служби в органах місцевого самоврядування завдання публічної адміністрації реалізуються. Цей момент і зумовлює доцільність дослідження проблем розвитку державної

служби і служби в органах місцевого самоврядування в єдиній площині – як публічної служби [4, с. 478].

Загалом публічна служба представляє інтереси держави і має професійно виконувати публічні завдання, а точніше завдання, визначені представницьким органом – парламентом.

Поняттям «публічна служба» доцільно охопити передусім, два основні види службової діяльності – державну службу і службу в органах місцевого самоврядування. Аргументом є той факт, що обидва види служби об'єднує спільна мета діяльності, пов'язана з виконанням завдань і функцій держави, спрямованих на забезпечення загальнодержавного (публічного) інтересу, який визначається політичною владою у формі загальнообов'язкових правових норм [5, с. 10].

Отже, для реформування службового законодавства у цьому напрямі потрібно вирішити низку питань: визнати пріоритет адміністративно-правового регулювання публічно-службових відносин в Україні над трудовим регулюванням; забезпечення обґрунтованого аналізу рівня професійної підготовки і особистих якостей осіб, які претендують на публічну службу, при цьому потрібно уникати формалізму у проведенні конкурсу на заміщення посад публічної служби; забезпечення позапартійності публічної служби; законодавче визначення правообмежень на публічній службі; створення належних і гарантованих умов для проходження публічної служби та службової кар'єри; підвищення службової культури та службової етики публічних службовців; підвищення зацікавленості публічного службовця у результатах виконуваних завдань і функцій, шляхом встановлення відповідного рівня матеріального забезпечення; посилення дисциплінарної відповідальності публічного службовця за здійснення службових повноважень і дотримання службової етики.

Література

1. Дубенко С. Д. Державна служба: сучасний стан і напрямки розвитку // Державне управління: теорія і практика / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Авер'янова В. Б. – К.: Юрінком Інтер, 1998. – С. 175-189.
2. Битяк Ю. П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: монографія / Ю. П. Битяк. – Х.: Право, 2005. – 295 с.
3. Административное право зарубежных стран: учебник / под ред. А. Н. Козырина и М. А. Шатиной. – М.: Спарк, 2003. – 332 с.
4. Адміністративне право України. Академічний курс: підруч: у 2-х т: Т. 1. Загальна частина / ред. колегія: В. Б. Авер'янов (гол.). – К.: Вид-во «Юридична думка», 2004. – 478 с.
5. Школик А. М. Порівняльне адміністративне право: навч. посіб. / А. М. Школик. – Львів: ЗУКЦ, 2007. – С. 10.